

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București
Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Gimnasiul din Blaj.

În alt loc al numărului de astăzi publicăm apelul corpului profesoral dela gimnasiul român din Blaj.

Este un strigăt de durere, care trebuie să pătrundă la inimile tuturor Românilor fără deosebire de granițe politice și fără deosebire de convingeri profesionale.

O școală română, care a dat atâția fii distinși neamului nostru, care odinioară era singurul focular al vieții culturale și naționale românești, este astăzi în pericol.

Mijloacele de existență, fondurile din care se susține gimnasiul, nu mai sînt astăzi suficiente pentru a ține școala la acel nivel, la care trebuie să stea în urma trecutului, dar' mai ales la care trebuie să stea în urma importanței sale de astăzi în viața noastră națională.

În lupta pentru existența noastră națională, cultura națională este cea mai puternică armă. Adversarii noștri au fost pe deplin conștii de valoarea acestei arme, de aceea au și căutat cu tot prețul să stingă ori-ce viață culturală românească de pe acest pământ.

Guvernul maghiar spesează an de an sume enorme pentru învățământul maghiar și cultura specifică maghiară, ear' pentru cultura și învățământul celorlalte popoare din țeară nu dă nici o para frântă, deși și acestea poartă alături de Maghiarii toate sarcinile statului, și acestea au ca și Maghiarii drept de existență națională.

Dar' nu este destul că visteria statului nu ajută cu nimic școalele noastre medii, și guvernul caută pe toate căile să pună bețe în roatele dezvoltării institutelor noastre, fondate și susținute din sacrificiile benevole ale națiunii românești.

Nu permite să mai înființăm școale medii, deși lipsa școalelor românești o simțim pas de pas. Ear' în școalele care le avem din timpuri mai bune, caută prin fel de fel de restricțiuni să nimicească educațiunea în spirit național.

Față cu noi Românii însă guvernul n'a putut progresa așa mult în activitatea sa de extirpare ca și față cu Slovaci, cărora li-a desființat toate gimnasiile și asociațiunile culturale.

Gimnasiul dela Beiuș ni-l'a răpit, încât dintr'o școală renumită în tot ținutul a devenit astăzi un hermăfrodit pedagogic, de se îngrozește profesorii și școlarii de stările nefirești bilimbiste care domnesc acolo.

Asupra celorlalte gimnasiu încă se continuă atacurile. Prin o ținută deamă și bărbătească din partea superiorității bisericești se pot însă pa-

ralisa toate atacurile ilegale ale guvernului și se poate asigura existența școalelor.

Însă pe lângă apărarea aceasta hotărâtă trebuie să desvolte superioritățile bisericești și o activitate mai conștientoasă ca școalele noastre românești să corăspundă întru toate înaltei lor meniri. Și atunci când puterea superiorității nu este suficientă, este datorința întregului popor român să le sară într'ajutor.

Astfel de cas este acum la Blaj. Cerințele materiale ale școalelor, pentru a pute sta la nivelul recerut sînt atât de mari, încât fondurile școalei nu le mai pot suporta.

Trebuie deci să sară într'ajutor întreg poporul român, fiindcă una din puținele școale române este în pericol.

Și dacă fiecare Român își va da după putință obolul seu pentru susținerea institutelor noastre culturale, și dacă superioritățile bisericești vor fi conduse de adevăratele interese ale educațiunii naționale românești, și vor apăra cu gelozie și bărbăție institutele puse sub paza lor, și dacă gregarii acelor institute, profesorii vor fi pătrunși de înaltul spirit al educațiunii naționale: nici o forță din lume nu ne poate lua cea mai puternică armă de apărare din mână, arma culturii naționale.

Este prin urmare o datorință națională impusă prin momentuositatea situațiunii să dăm cu toții mână de ajutor acelei școale românești, care este periclitată în existența ei prin lipse materiale.

Procesul de presă al „Foi Poporului.” Tribunalul din Cluj în ședința sa din 23 Noembrie a hotărât punerea sub acuză a domnilor Ioan Russu-Șirianul ca redactor și autor și Ioan Popa-Necșa, ca conducător al tipografiei, pentru articolul „România pentru noi”, care a apărut în Nrul 28 al „Foi Poporului”, cu data de 11/23 Iulie a. c.

Pertractarea finală s'a prefipt pe ziua de 22 Decembrie n. 8 oare dim. în sala tribunalului din Cluj.

Procesul de presă al „Tribunei.” În afacerea procesului nostru, care l'am signalat zilele trecute, este din nou citat dl Ioan Popa-Necșa să se prezenteze azi d. a. la 3 oarela judele de instrucție Gödri Sándor.

Partidul liberal sârb
despre
alianța naționalităților.

Cu toată desbinarea lor internă în două partide: liberal și radical; 'cu luptele lor adese crâncene până la extrem, se vede însă că în idea so-

lidarității naționalităților s'au unit și vor merge toți cu noi. A început și „Branik”, ziarul liberalilor sârbi, al cărui șef este Dr. Polit Desancici, să propage cu căldură solidaritatea. Eată un prim-articol decisiv în privinta aceasta, publicat în numărul dela 13/25 Noembrie al sus numitei foi.

Luând ca punct de mănecare mileniul, autorul desvolte starea de completă nemulțumire, în care trăesc naționalitățile, marea majoritate a populației din Ungaria. Dacă starea aceasta va continua și naționalitățile nu vor lua parte la sârbările mileniului, atunci toată treaba nu va fi decât parodia ideii originale a statului ungar concepută de Sfântul Stefan.

„Și tocmai de aceea, fiindcă naționalitățile în Ungaria nu se bucură astăzi de protecția statului, ba și mai mult, statul țințește la contopirea lor — naționalitățile trebuie să caute această ocrotire în ele însele. Ea consistă în procederea comună întru apărarea existenței naționale. Ocrotirea zace în solidaritatea tuturor naționalităților nemaghiare.”

„Idea solidarității naționalităților în Ungaria nu e cu totul nouă. Primele urme ale ei se ved chiar în timpul dinaintea revoluției, atunci când pentru prima-dată se introdusese limba maghiară în locul celei latine ca limbă oficială, pe atunci încă deputații croați și unii dintre Slovaci se împotriviseră laolaltă. Această solidaritate s'a manifestat și mai bine, când, în timpul restabilirii constituției, deputații naționaliști din dieta ungurească au deus contra-proiect celui adus de guvern despre legea naționalităților. Solidaritatea aceasta însă exista tot timpul, până era cu puțință naționalităților ca să aibă deputați, fie chiar și în număr restrîns, în camera maghiară. Deputații aceia aveau dubul lor al naționalităților, în care au fost discutate toate chestiunile din punct de vedere național. De vre-o zece ani aproape însă naționalitățile n'au nici un deputat în dietă.

Unii deputați români, slovaci și sârbi ce șed pe băncile dietei sînt înrolați sau în partidul guvernamental, sau chiar dacă aparțin vre-unui partid opozițional, sînt siliți să sprijinească politica șovinistă maghiară în contra propriei lor națiuni. Ca să se școale vre-odată pentru apărarea naționalității lor nici vorbă nu poate fi.

„Astăzi naționalitățile sînt lăsate fiecare sorții lor. Glasul lor întru apărarea existenței lor naționale nu e chip să fie auzit. Alegerea deputatului naționalist în dieta ungurească astăzi e lucru cu neputință. Oamenii de stat ai Maghiarilor așa sînt de scurți la vedere, încât consideră ca cu totul în regulă, că în camera ungurească să nu fie nici un deputat naționalist, pentru-ca glasul lor să nu producă disonanță, să nu strice acordul tuturor partidelor maghiare în înșelăciunea cea mare: că adevăta dieta ungară trebuie să reprezente numai pe poporul maghiar.

„Naționalitățile, lăsate pe ele însele, trebuie să resimtă la ori-ce pas că sînt conside-

rate ca „străine”, așa încât în patria lor nu pot să se simtă ca în casa lor. Dela ministru și fișpan în jos până la cel din urmă pandur: tot, tot respiră așa zis de suveranitatea elementului dominator. Ori-ce atingere a elementului dominator e privită ca vătămăre și crimă în contra însuși statului. Astăzi Sârbul, Românul, Slovacul și Neamțul nu poate să se simtă ca în propria sa casă, fiindcă la ori-ce pas 'i-se dă să simtă situația lui inferioară” . . . .

Urmează apoi o iconă a stărilor administrative, pe urmă continuă:

„Astăzi calificația funcționarilor depinde dela împrejurarea, dacă se ține de rasa dominatoare, sau dacă vrea să lucreze în interesul acestei rase. Astăzi se pot număra pe degetele celor două mâni aceia care ca Sârbi s'au străcurat din timpurile trecute în administrație. Funcționarii noi nu se mai numesc nici dintre Sârbi, nici dintre alte naționalități. În Novi-Sad însuși nu este nici un Sârb jude la tribunal, nici jude de ocol, sau cel puțin subjude; ba chiar printre funcționarii manipulanți mai inferiori abia găsești ici-colo câte unul. Excluderea naționalităților din funcțiuni e așa ceva de anormal, nefiresc, încât nu-'i găseș exemplul în Europa. Ce s'ar zice spre pildă în Belgia dacă calificația funcționarului ar depinde dela faptul: dacă cutare este Vallon sau Flamand.

„Naționalitățile nemaghiare nu 'și-au închipuit astfel constituționalismul ungar, când laolaltă cu Maghiarii se luptau contra centralismului și germanismului austriac.

„Astăzi naționalitățile nemaghiare din Ungaria își dau socoteala limpede de ceea-ce li-se pregătește. N'avem decât să cetim propunerile lui Barthă, publicate în foaia noastră.

„Deci în fața celor-ce ținesc rasa dominatoare, trebuia să ese la iveală, cu o putere elementară, apărarea neapărată a naționalităților nemaghiare. În frunte s'au pus Românii. O națiune de peste trei milioane, locuind în masse compacte în Ardeal și Bănat, răzămându-se pe regatul României, unde poporul simte și gândește deopotrivă cu frații lor de peste Carpați — Românii au strigat elementului dominator: „Așa nu mai merge!” Procesele de presă, întemnițările, n'au înfricoșat deloc pe Români: ei au rămas neclintii pe punctul unde au pus piciorul. După Românii au venit Slovaci, o națiune tot de vre-o trei milioane, ocupând întreg Nordul Ungariei, care deși aristocrația lui s'a maghiarizat, și deși sărac, totuși a arătat semne viguroase de viață, așa încât a încheiat solidaritate cu Românii.

„În această mișcare națională în Ungaria, rolul cel mai de plâns l-au avut Sârbi. Noi până astăzi n'am dat nici cel mai mic semn întru apărarea existenței naționale. Odată n'a fost așa. Deși sîntem puținți la număr, altă-dată noi stăteam în fruntea naționalităților. Vorbirile deputaților sârbi în camera ungară au găsit totdeauna ecou la Români și Slovaci. Dar' — discordia noastră, cătă ce ne-a nimicit moralicește. Astăzi, în loc să ne

sculam cu toții întru apărarea existenței naționale, sîntem desbinați în partide. Împrejurările de partid sînt pentru noi de mai mare importanță decât apărarea existenței noastre naționale.

„Dar', dacă semnele nu ne înșeală, discordia noastră nefericită par'că e pe cale de a scăde. Națiunea simte că are trebuință de concordia întru apărarea existenței sale ca națiune. Încetul cu încetul se găseș punctele de atingere; ear' noi, Sârbi, nu putem fi indiferenți față cu mișcarea Românilor și Slovacilor.

„Putem considera ca un mare câștig că Sârbi fără deosebire de partid au intrat în desbateri cu Românii și Slovaci.

„Idea de solidaritate între naționalitățile din Ungaria tot mai mult prinde forme reale. Față cu direcțiunea de astăzi a elementului dominator, sprijinită de regim, naționalitățile nemaghiare lăsate pe propriile lor puteri, trebuie să se strîngă laolaltă întru apărarea existenței lor. Apărarea aceasta nu conține, nu poate conține nimic în contra statului. Ea are ca țință unică: că deoarece-ce naționalitățile nemaghiare sînt excluse astăzi în patria noastră din ori-ce loc unde s'ar pute manifesta ca atare, trebuie să și aibă un teren de lucrare comună prin înțelegere comună, cum ar ajunge la recăștigarea drepturilor lor. Congresele naționalităților nemaghiare vor spulbera și cele din urmă iluziuni ce-'și face Europa despre Ungaria și despre viața ei constituțională schimonosită de azi.

„Sînt șanse de a se realiza idea, că Românii, Slovaci și Sârbi prin delegații lor vor întocmi un congres, care va încheia programul naționalităților nemaghiare din Ungaria.

„Oamenii de stat maghiari, dacă voesc să respecte dreptul cardinal al ori-cărei constituții: drept de liberă întrunire, n'ar trebui să se opună sus pomenitului congres al naționalităților și n'ar trebui să o facă în întelegerie însuși al Ungariei. Astăzi chestiunea naționalităților în Ungaria n'a depășit încă granițele, peste care rezolvarea ei în cadrele constituției și unității statului ar fi imposibilă. Chestiunea naționalităților n'are încă caracterul nici al unei chestiuni de drept de stat sau internaționale. Ea se mărginește la chestiunea administrației de stat, în care e cuprinsă și arondarea comitatelor. Factorii de stat ai Ungariei ar trebui să aibă atâta spirit obiectiv, încât să poată da ascultare fără supărare cererilor și dorințelor în această privință.

„Rasa maghiară stă înaintea unui: *momento*.

„Adevărata și deamna sârbare a mileniului Ungariei ar fi, dacă naționalitățile nemaghiare ar fi îndestulate în spiritul intențiunilor Sfântului Stefan. Aceasta însă este astăzi imposibil față cu curente ce sînt stăpâne în elementul dominator. Ar trebui să se producă o mare schimbare pentru-ca rasa maghiară să renunțe la aspirațiunile ei. Dar' în aceeași vreme naționalitățile nemaghiare pe calea solidarității, voesc să arete, că și ele sînt factori în această țeară, voesc să

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Cum se face aurul.

(O nostimă și adevărată poveste pentru școală și casă).

După Enric Zshokke.

Întocmită de MUGUR.

I. Gheorghită vine din răboiu, și ce zic oamenii.

E demult de atunci. Într'o Duminecă după amezii copii și fetițele din satul Valea-aurului ședeau sub teiul din mijlocul satului și cântau, și mai rîdeau, când din cărcîma de alături eșia poticîndu-se câte unul, care prea mult gâdeaise. Ceialaltî țerani cu femei cu tot ședeau în trei cărcîmi și beau și se juceau și chiuiau și se băteau, cum se întemplantă când vinul și rachiul sînt ieftine.

Atunci un voinic intră în sat. Putea fi ca de treizeci de ani, purta haină sură și la șold o sabie lungă, ear' în cărcă o raniță. Era fioros când te uitai la el, căci peste frunte avea o tăietură mare, și sub nas o mustață lungă, încât toți copiii fugiau de el.

Dar' câteva mieri bătrâne, cărora li-a dat binețe, l-au cunoscut și strigară: „Uite Gheorghită Cantorului, pe care l-au luat cătană sînt acum șeptesprezece ani! Ba zău,

cum a crescut și cât e de mare!” Și cum strigau muierile așa, s'au adunat tineri și bătrani din cărcîmă și de sub teiu, și în scurtă vreme tot satul era în jurul lui Gheorghită.

Acesta a dat mîna cu toți cunoscuții de mai înainte, a vorbit prietenește cu toți, și li-a spus că acum voește să rămână la ei în Valea-aurului, căci e sătul de cătanie și se bucură că a scăpat cu viață. Acum toți voiau să-l tragă în vre-o cărcîmă, unul în stînga, altul în dreapta; se cuvenia să bee un de bun sosit; ear' Gheorghită trebuia să le povestească pătăniile sale prin cele băte. Dar' Gheorghită le mulțumi și zise: „Sînt obosit de drum și vreau să mă odihnesc. Cine șede în casa răposatului meu tată și cine îi lucrează moșia?”

Acum eș morarul satului dintre mulțime și zise: „În casă am băgat pe Florea cojocarul și tot el ține și moșia în arîndă. Dar' acum trebuie să se mute, după-ce ai venit tu. Primăria m'a pus tutor peste averea ta. Poți să stai câteva zile la mine, până se vor muta ai cojocarului. Pe urmă îți voi da și socoteala.”

Astfel morarul cu oaspele seu plecară spre moară, unde o cină bună și un pat moale fu partea drumetului. Dar' Gheorghită mai avea multe de întrebare despre una și

alta, căte s'au întemplant de atunci în sat. Și morarul și nevastă-sa aveau multe de spus. Așa au povestit în moară până pe la miezul nopții. Și Gheorghită mereu se uita peste masă la fata morarului, la Anuța. Și se plătia să te uiți în ochii ei negri, căci Anuța era frumoasă. Dar' și Anuța se uita fără preget peste masă, căci și Gheorghită era flacău frumos, după-ce te-ai obișnuit odată cu grozavele lui mustațe. Apoi Gheorghită avea purtare aleasă și subțire ca un domn dela oraș. De aceea fetei îi era sîneală să vorbească cu el, ear' când se uita la ea, sêmana nu știa unde să-și ațintească privirile. Însă ceva de mustețe tot l'a spus copila.

A doua zi dimineața, când a venit la prânz, mustața de sub nas era cu mult mai scurtă. Gheorghită ar fi stat toată viața la moară, căci morarul și morărița erau oameni buni, ear' Anuței îi privia bunătaea din ochi, limpede și nefățărîtă. După opt zile însă Gheorghită a putut să se mute în căscioara părintilor și să-și vadă de moșie. Avea cinci jugere grădină și livezi și cinci jugere pământ arător. Ear' din arînda adunată de tutor 'și-a cumpărat două vițoșoare.

Și după-ce casa era veche și hodorigită, a primit lemne și peatră dela comună, ca să 'și-o dereagă. Astfel s'a apucat de

zidărit și de bărdăsit, de spălat și de spoit până le-a adus pe toate în rîndueală. El singur muncia de dimineața până seara, cu lîngura și cu barda, ca să isprăvească repede și să nu fie prea multă cheltueală.

Toamna căsuța lui era cea mai curățică din satul întreg. Jur de casă, până la păreu, avea o grădinuță frumoasă ca cele din oraș. Chiar și pe cărănușe printre straturii a presărat Gheorghită nêsip și petriș. Îi plăcea când se uita câte-odată Anuța morarului peste pâlani în grădinuță. Anuța i-a dat și răsădul de flori și i-a promis că la primăvară îi va da și mai mult.

Oamenii din Valea-aurului multă vreme nu știau ce să creadă de Gheorghită. Atăta vedeau că s'a întors dela armată tot așa de sărac cum s'a dus. Din oraș i-a venit o ladă cu haine și schimburi; ba erau și cărți în ea. Atăta i-a fost toată bogăția. De bună-seamă de bani nu era grea lada.

„Dați-i pace”, ziceau unii, „e un biet sărăntoc și mai e și prost pe deasupra. Rêu se vede că s'a purtat în răboiu. Nici Dumineca nu poate veni la cărcîmă să bee odată, ori să joace una. Și apoi trebuie să muncească ca o vită din reversatul zorilor până noaptea târziu. Norocul lui că i-a rămas ceva după tată-seu, căci altcum ar trebui să-l țină satul.”

„Dați-i pace”, ziceau alții, „bravuri știu că n'a făcut la bătaie, căci nu știe să povestească nimic. Și cine știe unde a căpătat nebunul tăietura de pe frunte. Îi pare bine că nu mai are să miroase praf de pușcă.”

„Dați-i pace”, ziceau ear' alții, „asta n'a învățat nici un bine la cătane. Nu dă nimieri vorbă bună. Și crede că dacă a fost cătană trebuie să ne luăm noi pâlăria de el. E fâlos, vai de capul lui, dar' să-i pară bine că nu-i arătăm noi ce i-se cade.”

„Dați-i pace”, ziceau alții, „că nu-i lucru curat cu el. 'Și-a adus niște cărți, în care nimenea nu poate ceti, poate chiar nici popa. Sînt niște slove și niște semne prin ele, de te apucă groaza. Mă prind că umbli cu dracul și i-s'a vîndut lui.”

„Doamne ferește”, strigau ceialaltî, „dar' să știi că nu-i lucru curat. În căsuța lui din spre curte nu lasă suflul de om să intre, nici chiar pe ai morarului, cu care altcum are multe daraveri. Boactêrul a vîzut prin oblon, că acolo arde toată noaptea lumină. Dar' căsuța asta o ține totdeauna încuiată și nici ziua nu deschide obloanele dela fereastră.”

Așa vorbiau oamenii și-l făceau pe bietul Gheorghită de trei parale. (Va urma.)

arete, că trebuie neapărat să se țină socoteală de ele; că toate cele-voesc să atingă actuala direcțiune a elementului dominant sunt ră-tăcire mare, o greșeală imensă, spre dauna patriei noastre comune. Tipul și caracterul Ungariei, ce există o mie de ani, nu se poate deloc șterge, nici preschimba. Ungaria nu este: *regnum unius linguae* — stat cu o singură rasă. Și aceasta ar trebui să fie „memento“ pentru Maghiari în ajunul milenului ce-l pregătesc.

O înfrățire româno-slovacă.

(Raport special al „Tribunei“.)

Vienna, 24 Noemvrie.

Având tinerimea română din Vienna în 22 l. c. o convenire la care s'au desbătut mai multe chestiuni de o importanță mare referitor la atitudinea ei față de politica noastră națională, frații slovaci studenți la „*alma mater Vindobonensis*“ din parte-le au trimis opt reprezentanți.

Partea oficioasă a ședinței era sfârșită. Dl Dr. Beu își ocupa tocmai între viile aclamații ale tinerimii locul presidial pentru conducerea părții sociale, când sosiră oaspeții slovaci.

Cu frenetice „Zivio“, „Nazdar“ și „Să trăească“ fură primiți fiii bravului popor dela poalele înaltei Tatra.

Cu toții se grăbiră să-i bineventeze. Se formară mai multe grupe discutând viu evenimentele cele mai recente, până-ce un puternic „ad loca“ din partea dlui președinte fi invitat pe toți să se așeze.

Ca primul la cuvântul dl Dr. Beu.

Într-o călduroasă vorbire bineventează d-sa oaspeții valoroși, fiii acelui popor, care astăzi nu mai este numai un dorit aliat firesc al Românilor, ci un aliat real, un frate de luptă.

„Unde-i unul nu-i putere, — unde-s doi puterea crește“, continuă d-sa. Poporul român aliat cu poporul slovac și sârb, formează un factor puternic, un factor, care reprezintă la tot cazul cel puțin o forță egală cu forța inamicilor naționalităților nemaghiare din Ungaria.

„D'acuma înainte nu vă privim numai de amici, dlor Slovaci, ci vă privim de frați de cruce, de frați în durere, de frați dulci. Fiți binevenți în mijlocul nostru al tinerimii române, fiți binevenți în sinul fraților vostri de luptă“. Cu această simpatică alocuțiune își termină dl Beu vorbirea.

Din nou izbucnesc furtunoasele „Să trăească Slovaci!“ „Zivio bratia Slovenski!“ Clopoțelul prezidențial comandă „silentium“.

Se întonează prin „cantorul loci“ dl Titu Liviu Tilea maiestroasă melodie a imnului nostru național: „Deșteaptă-te Române, din somnul cel de moarte“.

Drept echo, adevărată expresiune a înfrățirii, și frații slovaci, din parte-le cântă dimpreună cu noi imnul nostru.

Și ei au învâțat demult prima și ultima strofă. Și ei cântă cu același entuziasm cu aceeași convingere ultimele cuvinte, conștii ca și noi de a urma acest sfânt jurământ.

Profundă tăcere urmează.

La cuvântul din; partea Slovacilor simpaticul domn Blaho.

Înainte de toate mulțumește pentru primirea adevărat frățească.

Apoi desăfură fazele dezvoltării frățietății, alianței romano-slovaice.

„Deși era un lucru firesc, un lucru care așa zicând se înțelegea de sine“ — zice d-sa — „totuși a trebuit să treacă veacuri lungi de urgie, până-ce au venit naționalitățile nemaghiare la convingerea, că numai aliate fiind, pot să reziste, pot să învingă.“

„Alianța lor azi sântem așa de fericiți de a pute-o privi de sevrșită, timpul discor-diilor, al micilor interese a trecut, acuma trebuie să ne îngrijim numai, ca să dispară și din sinul partidelor noastre al Slovacilor, Românilor și Sârbilor, elementele corupte, elementele rele, oamenii care nu lucră conduși de înălțimea idealurilor noastre, ci numai din egoism mârșav; căci pe o basă imorală nu se poate clădi falnicul edificiu al libertății noastre naționale.“

„Da, fraților, să ni-o admitem viceversa, durere și noi, precum în fine fiecare popor avem atari elemente infecte.“

Datorința noastră, a tinerei generațiuni este de a depărta cangrena, de a salva corpul sănătos al națiunilor noastre. Sânt afară de acestea încă multe rele, care vor trebui încă delăturate.

Știu că vorbesc din inima d-voastră, dacă vin să vă propun, să convenim de acuma înainte în toată luna odată. (Bravo, Bravo, vom conveni.) Să ne căim suferințele, să ne consfătuim asupra căilor și mijloacelor prin care vom pute isbui.

Întru realizarea acestei idei îmi ridic păharul: Să trăiți, fraților Români!“

Întreaga societate priml cu entuziasm propunerea dlui Blaho, care demult era dorința tuturor.

Cuvintele sale din urmă, rostite în dulcea noastră limbă maternă au produs un adevărat vifor de aplause. *)

Între vii aclamațiuni sânt rugați frații slovaci să cânte imnul lor național, melodiosul: „Hei Slovane!“ Întreaga societate cântă stând în picioare.

Abia au fost cântate ultimele acorduri, în mijlocul entuziasmului general președintele fi dete dlui Ionel C. Capșa cuvântul.

Acesta cu cunoscuta-i elocuență expune cum natura omenească tinde spre o țintă ideală.

Că o idee fixă predomină puterea convingerii singuraticii indivizi omenești.

Tendența de a se perfecțiunează zace afund înrădăcinată în inima fiecărui om.

De această tendință sânt conduse și popoarele. Și ele caută de a se ridica la un grad mai înalt de perfecțiune.

„Priviți fahirul din India, dlor, cu ce abnegațiune, cu ce convingere se aruncă în brațele morții spre a-și satisface instinctul de a se perfecțiune.“

„Priviți eroii tuturor națiunilor, care inemori prosperității lor personale numai spre a dobândi fericirea națiunilor lor nu se cugătă la jertfe, nefericire, neajunsuri, ci-și pun totul, totul în serviciul cauzei, care le este mai sacră decât însăși viața.“

„Și voi, fraților Slovaci, și noi Români posedem atari bărbați.“

„Un Mudron, Stefanovici, Hurban, un Rațiu și un Lucaciu, sânt adevărați eroi în luptele noastre.“

„In sănătatea acestor bărbați, care numai conduși de înălțimea ideilor, luptă cu abnegațiune, desconsiderând interesele lor personale, liberi de egoism mârșav, — îmi ridic păharul.“

Aplausele frenetice de care au fost urmate cuvintele oratorului erau dovadă, că acesta a dat expresiune simțimentelor tuturor. Urmă din nou o cântare.

Dl Chicin întonă un duios cântec sârb.

Cu toții ascultau cu plăcere sonoră voce al cântărețului, ear' refrenul îl cânta la finea fiecărei strofe întreaga societate: „*Tissi moia, moia, moia etc. etc.*“

Luă cuvântul din partea Slovacilor fiind aclamat dl Dr. Kuhta.

„Veacuri îndelungate“, zice d-sa, „omenimea a purtat lanțurile sclăviei, veacuri de-ardul a fost ținută prin singuraticii în stupiditate indiferentă, în falsă credință, că popoarele ar exista în lume spre a fi domnite, popoarele ar fi create pentru stat, spre a fi exploatate întru îndestularea ambițiunii aceluia care le rețineau în întunecul neștiinței, care le împedează în desvoltare.“

Dar' în fine omenimea s'a trezit din această stare de amorțeală.

A venit în fine la convingerea, că popoarele nu sânt create spre a fi exploatate, ci spre a li-se face dreptate prin conducătorii destinelor lor.

„Români au fost timp destul de lung: „Români proști“, Slovaci destul: „Slovaci stupizi“.

Astăzi însă și ei ca și toate celelalte națiuni au devenit conștii de sine. au venit la recunoașterea drepturilor care nu li-se dau, care drepturi însă sânt îndreptății să și-le pretindă.

„Popoarele noastre au suferit mult, a venit apoi o epocă mai bună, mai liberă încâtva, și apoi din nou o eră a asupririlor, a volnicilor.“

„În aceasta eră trăim noi astăzi, fraților, și poate sântem încă numai la începutul ei, poate-că vor urma zile și mai grele, suferințe și mai amare pentru neamurile noastre...“

„Eu însă am speranța în Dumnezeu, că nu va permite să suferim vecin, am speranța în Dumnezeu popoarelor, că ne va ajuta și nouă să ne dobândim libertatea, căci despre acest Dumnezeu a zis poetul Arndt: *Der Gott der Eisen wachsen liess, der wollte keine Knechte*“.

Dându-i președintele domnului Concanescu cuvântul cantatativ, acesta întonează cu o voce plină de putere cunoscuta noastră melodie populară: „Horia bea în fâgăd-u“ etc. etc. Satisfăcând dorinței generale, d-sa cântă toate strofele.

Fraților Slovaci li-a plăcut îndeosebi acest cântec din memorabilul an 1784.

Spre explicare dl președinte le comunică cine au fost eroii noștri naționali „Horia, Cloșca și Crișan“.

Dar' oaspeții declară, că le este deja cunoscută demult lupta de eliberare a strămoșilor noștri.

Domnul Selescu ridicându-se, atrage atențiunea Coronei, că se află în mijlocul conmesenilor și un descendent al lui Horia în persoana curajosului domn Todescu.

Aclamațiuni generale de „Să trăească!“ și „Zivio!“ sânt răsăditul acestor cuvinte.

La cuvântul dl A. Vaida.

*) Toate vorbirile s'au ținut în limba germană.

„Adevărat a vorbit“, — zice d-sa — „antevorbitorul meu, dl Kuhta, când a zis, că popoarele s'au lăsat exploatate fără de a-și valida drepturile lor naturale.“

„Dar' în decursul veacurilor au fost epoce, când — ca și precum după o secetă îndelungată electricitatea adunată în nori, provoacă un vifor, — spiritul recunoștinței că au drept de a fi liberi, i-a înduplecat pe oameni să-și elupte libertățile care nu li-s'au dat de bunăvoie, să scuture jugul tirăniei nedemn de oameni conștii de valoarea lor.“

„Și naționalitățile nemaghiare din Ungaria se află azi înaintea unei tempestăți re-creatoare, care după-ce va trece vom respira aer mai proaspăt, aerul libertății.“

„Și stau bine, foarte bine dintr-o parte lucrurile pentru noi astăzi.“

„Am ajuns până acolo, încât guvernul dimpreună cu toate partidele, azi au început deja încercările de a-i îmbăta pe Români cu apă rece.“

„Căci ce este articolul lui Kaposányi. dimpreună cu răspunsul dat din partea guvernamentalului „Pester Lloyd“, altceva decât începutul comediei cu care voesc să ne orbească.“

„Da, Domnilor! numai un orb nu vede intențiunea cercurilor maghiare conducătoare, care ajungând prin energica rezistență a naționalităților la convingerea, că acestora trebuie să li-se facă dreptate, acuma începe a ne obicinui prin articoli măgulitori, spre a ne face apoi cu atât mai ușor accesibili pentru posturi grase și titluri frumoase, fără de a fi discretizați în ochii conaționalilor.“

„Aceasta este partea rea din succesul care li-a avut rezistența noastră, căci omul este dela natură slab (*das Fleisch ist schwach*) și unde nu e deajuns un asin înțărcat cu aur, acolo prea adese-ori se poate reuși prin un titlu frumos, sau un ord strălucitor. Azi oamenii noștri conducători se află într-o critică situațiune, într-o situațiune în care au ocaziune și trebuie să dovedească, că n'au perit încă din lume caracterelor antice ale unui Brutus și Regulus. Și putem nutri firma speranță, că acei bărbați, care până azi s'au dovedit de demni conducători, de adevărați patrioți, azi, chiar azi mai mult decât ori-când se vor ști susține la înălțimea chemării lor.“

„Procesul de cristalizațiune s'a început, încurând va perli iarba rea din holdă.“

„Peară mișei, trăească bărbații adevărați naționali, și noi să-i urmăim până la victorie, ori moarte“.

Drept dovadă că întreaga adunare era pătrunsă de aceeași simțiminte, de aceeași convingere ca și vorbitorul, erau viile aclamațiuni de: „Așa este!“ „Așa vom face!“ în care izbucni întreaga societate.

După aceasta întonă dl George I. Anca cântecul: „Trei colori cunosc pe lume“ etc. Entuziasmul era la culme, cu toții îl acompaniară.

Lin tremurau încă ultimele accorde prin aer, când luă dl N. Comșa cuvântul.

„În timpul de azi“, zice d-sa, „sânt rare caracterelor mari, caracterelor pure, oamenii sinceri, care lucră numai din convingere, cu abnegațiune, fără egoism. Avem însă toate naționalitățile nemaghiare din Ungaria, precum a zis și antevorbitorul meu, și bărbați cu caracter nepătat, cu caracter pur.“

„Betrâni, cărunți și juii tineri, care toate interesele personale le ignorează, care au înaintea ochilor numai sfințenia cauzei.“

„Și mândri trebuie să fim întreaga generațiune tină, că chiar un bărbat tinăr dintre bărbații noștri valoroși, este unul dintre cei mai valoroși. Acesta este, cu toții îl știți deja (furtunoase strigăte de „Să trăească Popovici!“ „Să trăească Dipsi!“ „Zivio Popovici!“ întrerup pe vorbitor)... da, Popovici, domnilor, este omul care a spart calea ideilor tinere, care a pregătit terenul pentru noul curent.“

Cu toții știți meritele lui pe lângă deputațiunea noastră, cu toții știți, că meetingurile de protestare în contra căsătoriei civile, în mare parte lui îi mulțumesc realizarea. Tutturor vă este cunoscut întrucât falnica noastră conferență națională, cât și conferența naționalităților, care în fine se va ține, sânt operele sale.

Din altă parte el este acela, care în prima linie a contribuit la ridicarea rasei și câștigarea renumelui, care li posedem noi tinerimea română azi în lume.

Și d-voastră, fraților Slovaci, posedăți un reprezentant al ideilor tinere. Este Svetozar Hurban Vajansky. („Să trăească!“ și „Zivio!“ îndelungate.)

Vorbitorul la finea vorbirii sale expune, că acei ticăloși, care nu sânt decât exploata-torii ai cauzei naționale, pentru scopurile lor mârșave personale, pe o durată mai lungă nu se vor pute susține.

Memoria acelor bărbați însă, care sânt adevărați patrioți, va fi binecuvântată în veci de strănepoții strănepoților noștri. Ridică păharul în sănătatea betrânilor, care reprezentează idei tinere, cu inimă tină și în special în onoarea valorosului dascăl al tinerimii Aurel C. Popovici și Svetozar Hurban Vajansky.

Mulcomindu-se furtunele de aplause, care urmau vorbirii dlui Comșa, dl Vajda propune, ca acestor doi bărbați să li-se trimită câte o telegramă de aderență, drept expresiune care o nutrește tinerimea română și slovacă pentru ei.

Cu vii aplause a fost primită această propunere.

Fiind oarele înaintate dl președinte suspendă ședința.

Tinerii români și slovaci pleacă dimpreună, întonând, după ce și-au dat promisiunea de a conveni cât de adese-ori, drept simbolizare a înfrățirii dintăie „Deșteaptă-te Române!“ ear' apoi „Hei Slovane!“

Nucleus.

Presă din România

declarațiunile lui Horváth.

Estă cum aprețiază „Lupta“ din 13/25 Noemvrie epistola dlui Horváth Gyula, adresată directorului ziarului „Țeara“:

Dl Horváth Gyula, deputat în parlamentul unguresc, a găsit cu cale a-și expune părerile asupra chestiunii Românilor din Ardeal, printr'un articol publicat în ziarul „Țeara“, articol care pare o proclamație adresată poporului român. Gentilomul maghiar vorbește în numele nației sale, ca ori-ce Ungur, care se reștează.

Între numeroasele expresii, pline de iubire și de consilii împăciuitoare, adresate Românilor din regat, relevăm asigurările repetate: că Ungurii nu vor maghiarisarea Românilor; ba n'au chiar nici un interes. „Nici un interes adevărat real nu există pentru „statul ungar, care ar cere desnaționalizarea „Românilor. Ori-care Român, care n'ar fi iu-„bitor de naționalitatea lui, nu poate fi un „bun cetățean în statul unguresc. Cine se „lapedă de limba lui este un apostat și în-„credere nu inspiră.“

Bun; dar' nu prea credem, după cele-cele vedem în fiecare zi, chiar în gazetele un-guresști. Ce scop o fi urmărind atunci „Kul-turegyletul“, al cărui vice-president este acest domn Horváth?

Ce scop, dacă nu maghiarisarea, s'o fi urmărind prin introducerea limbii maghiare în gimnasiile și școlile populare românești, prin destituirea profesorilor (Pop, Branște, Mangra etc. etc.) și a învățătorilor români? N'a cetit poate, dl Horváth, rapoartele recente ale inspectorilor școlari (maghiari) din Ardeal. Aș fi de asemeni tare curios să cunosc părerea dlui Horváth asupra actelor sel-batice ale compatrioților sei din Turda, Arad, Oradea etc.

Îi asigurăm, că sântem în deplină cu-noștință de bunele d-lor intențiuni, din însăși gazetele un-guresști, între care mai ales „Magyar Hirlap“, gazeta al cărui director este dl Horváth; mai știm, că d-sa împreună cu Barabás Béla, colegul d-sale din camera un-gurescă, sânt cei doi neîntrețuți în atacuri contra naționalităților.

Atâta îndoală avem asupra noielor pă-reri ale dlor Horváth, încât sântem siguri, că nu va îndrăzni să publice în ziarul seu ceea-ce a publicat în „Țeara“. Din parte-mi mărturisesc, că aș pune mare preț să ved pro-clamația — manifest al dlui Horváth, trecută în „Magyar Hirlap“, și aș mai ține să se trimită câte un număr metropolitan Miron și episcopului Szabó, subliniindu-se cuvintele dlui Horváth: „Cine s'a lapedat de naționalitatea „lui este un apostat și încredere nu inspiră.“

Dacă compatrioții dlui Horváth cugetă ca și d-sa, voi să zic cum scrie d-sa, în acest manifest, n'au decât să poțtească după împăciuire la Sibiu, nu la București; fiind-că nu noi de aici conducem mișcarea Românilor din Ungaria; ci oamenii lor de acolo; acei oameni care cunosc și puterea și nevoile poporului român. Noi din România nu putem trata în numele fraților noștri de dincolo, prin urmare acolo se poate adresa și dl Hor-váth (fără colecția ziarului ce dirijază pentru a pute fi crezut.)

În articolul din „Țeara“ se mai plânge acest domn și de aceea, că Români din Un-garia s'au adresat la judecata Europei. De sigur ar fi trebuit Români să se înțeleagă cu judecătorii d-voaste din Cluj, care primesc cu strigăte de „eljen“ cele mai inice hotăriri în contra lor. Deocamdată n'au făcut-o Români, dar' să aibă răbdare dl Horváth, va veni și asta cândva.

Bunii noștri vecini n'au, după-cum se vede, aceeași părere ca noi asupra ceea ce la noi se numește minciună. Dl Horváth, care a strigat mai mult ca ori-care, acum câteva săptămâni, în contra naționalităților, cu prilejul discuțiilor răspunsurilor împărătești dela Boroș-Sebiș, care a trecut și susținut în gazeta sa calumnia atentatului în contra împăratului etc. etc., venit aci la noi ne îmbie cu dragostea Ungurilor și sprjinul lor în contra panslavis-mului și ne spune că răboiul vamal a fost impus Ungurilor de Austriaci. Voi să știe

onorabili deputați unguri că gazetele un-gurești au liberă intrare la noi, așa că sântem în curent cu toate manifestațiunile d-lor. Cântecul panslavismului este vechiu și de sigur că teama de alianța naționalităților din Un-garia în contra hegemoniei maghiare, fac pe compatrioții dlui Horváth să agite această chestie sperând că va desbina pe Români de Sârbi și Slovaci.

În întvederea ce a avut-o dl Horváth cu un corespondent al ziarului „Țara“ — propune chiar că într'un viitor apropiat Liga să-și țină ședințele la Budapesta. (!) Eu aș ruga, că până atunci dl Horváth să mijlocească la guvernul din Pesta, libera trecere a gazetelor și cărților roastre; și apoi vom mai vedea.

Terminând recapitulăm meritele patriotice ale onorabilului deputat Ungur care aduce ra-mura de maslin.

D-sa este vice-president al partidului lui Apponyi (care la rândul seu este un fain șovin-ist și autorul amendamentului la legea in-structiunii, după care guvernul poate închide, legalmente ori-ce școală românească.)

Dl Horváth este vice-president al socie-tății de maghiarisare „Kulturegylet“ și ade-văratul conducător al acestei societăți, care urmărește împăcarea cu Români, prin maghi-arizarea lor; și mai este director al ziarului „Bu-dapesti Hirlap“, ziar fruntaș șovinist etc. etc. Scurt, dl Horváth este un naționalist Ungur: este cred de ajuns; de aceea acum când ce-tesc manifestul d-sale îmi aduc aminte de fa-bula: „Cotoiul călugărit“.

Spre mai sigură reușită dl Horváth ar pute să se abată pe la Sibiu, va găsi cu cine să se înțeleagă.

„Mi-e teamă însă că trecând granița va întoarce cazaca. Cos.“

Din parlamentul maghiar.

În ședința dela 27 c. camera maghiară a continuat dezbaterea bugetului ministerului de culte și instrucțiune publică. De tot inter-esantă a fost în această ședință discuția ce s'a încins la capitolul „Școlile populare“, discuția al cărei obiect a fost circulara episcopului Pavel.

Deputatul Iosif Madarász luând cu-vântul dă expresie dorinței, ca legea dela 1879 despre instrucțiune obligatorie a limbii maghiare să fie aplicată cu mai multă rigoare. Durere, a zis vorbitorul, mai sânt încă destui învățători care nu știu limba maghiară în școlile confesionale domnes-cele mai mari rele. Nu prin forță dorește vorbitorul sanarea acestor rele, dar' pretinde ca să se aplice legea. Vorbitorul amintește apoi despre circulara episcopului Pavel, după care în școlile cu limba de propunere maghiară de subjurisdicțiunea sa, religiunea e a se propune în limba română. Vorbitorul zice, că mi-nistrul nu trebuie să sufere o astfel de dis-poniție contrară limbii statului. Dorește de altfel, că după rezolvarea chestiunilor biseri-cești se va face o revizuire a legii despre școlile populare. Termină declarând că primește titlul.

Ferdinand Szederkényi regretă, că ministrul nu a supravegheat mai bine in-structiunea în comitatul Bihar. Cunoscuta circulară a episcopului Pavel e, fără îndo-eală, ilegală. Trebuie să se facă deosebire între limba liturgică și limba de instrucție. În contra direcțiunii inaugurate de episcopul Pavel și atitudinii guvernului în această afa-cere vorbitorul trebuie să protesteze. Vorbește apoi despre regularea salariilor învățătorilor, zicând că profesorii dela școlile civile sânt mașter tratați! Ceea-ce le dă guvernul cu o mână, le ia ear' cu cealaltă. Terminând vorbitorul roagă guvernul, ca pe viitor să urmeze o politică mai corăspunzătoare.

Iosif Veres a vorbit deasemeni des-pre această temă.

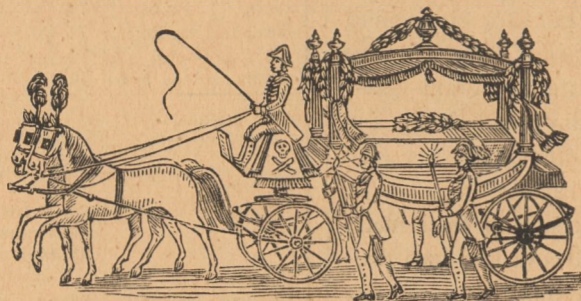
Coloman Thály crede, că nici chiar ministrul nu poate fi mulțumit cu modul cum se aplică legea despre instrucțiune obligatorie. Recomandă ca exemplu Germania, care pro-cede cu o energie de fer dacă e vorba de validitatea limbii statului. Ar fi o crimă din partea noastră, adauge vorbitorul, dacă nu am pretinde aplicarea severă a legii despre care e vorba. Pentru a se pute face aceasta, vorbitorul recomandă exmiterea de comisari ministeriali extraordinari, care să controleze stările de lucruri în toată țeara, dar' mai ales în Bihar și părțile arde-lene și să raporteze ministrului cum se exe-cută legea despre instrucțiune limbii maghiare.

La cuvântul ministrul de culte contele Csáky. Tocmai zilele acestea a exmis, zice ministrul, o ordonanță cu privire la obser-varea severă a dispozițiilor legii despre in-structiune limbii maghiare în școlile populare. Comisari ministeriali care să controleze in-structiune limbii maghiare s'au trimis și până acum! Mai sânt, ce-i drept, multe de făcut, dar' cu toate acestea trebuie recunoscut, că situația s'a îndreptat. Legea dela 1879 nu

Intreprinderea de înmormântări și transport de morți
Coloman Pály sen.,
 Piața-mică nr. 4. — Strada Pempflinger nr. 10

ce există de
 un șir
 îndelungat

de ani
 în piața de
 aici

se recomandă că primește efectuarea de înmormântări și transporturi de morți garantând pentru serviciu prompt și solid cu prețuri reduse și atrage în același timp atențiunea publicului asupra depositului său bogat asortat de cununi și panglice. [2677] 1-4

Spre binevoitoare luare aminte.

Spre a face onoratului public mai ușor accesibilă probată

Bere de Steinbruch

am înființat în piața de aici (strada Schewis nr. 3) pentru Sibiu și împrejurime un deposit al bereriei noastre, provăzută cu ghețare și împreună cu macara. Tot acolo se primesc deja și execută punctual ori-ce comande.

Berea Steinbruch se capătă deja în mulțime de birturi, cafenele mai bune, hotele, băcăni. Sticlele sunt provăzute cu vignete și dupeșele cu marca fabricii. [2722] 1-3

Cu deosebit respect

Depositul principal sibiian al primei bererii ung. pe acții din Steinbruch.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868 [1051] 32-

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1889 fl. 753,907.07	în a. 1869—1889 fl. 604.695.42
în a. 1890 „ 59,643.77	în a. 1890 „ 44,195.08
în a. 1891 „ 51,752.38	în a. 1891 „ 48,316.91
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
Suma fl. 914,215.—	Suma fl. 754,999.29

1,669.214 fl. 29 cr.

Conform bilanțului pentru 1892 fondurile de rezervă și garanție se urcă la 686.795 fl. 44 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Institut tipografie în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Rom nilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

[2625] 2-12

I. PSERHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sunt pretutindena lățite și puține familii vor fi în care se lipsească o mică proviziune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sunt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, care se nasc din *mistuirea rea* și din *obstipațiune*, ca: *perturbațiuni în circulația ferii*, *boale de ficat*, *slăbirea marelor*, *colică*, *congestiuni de sânge la creeri*, *hemoroizi* etc.

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sunt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *gălbănirea*, *dureri de cap* nervoase etc. Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu cauzează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste pilule curățitoare de sânge se produc veritabile singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena, și costă o șatulă cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere nefrancată cu rambursă fl. 1.10. Trimițându-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expeda.

NB. În urmă lățirii lor mari aceste pilule sunt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucțiune de întrebuințare este provăzută cu iscălitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscălitură cu scrisoare *roșie*.

Dintre nenumăratele scrisori, în care conștienții acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsam să urmeze aici numai puține, cu observarea că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi cariși 15 suluri din meintrecutele D-Tale pilule pentru curățirea sângelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale. Stimează cu înaltă stimă Francisc Pawlistik, Köln Lindenthal.

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Voaie lui D-zeu a fost că mi-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vă scriu despre rezultat: m'am fost răcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastru pilule. Dumnezeu să Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastru mă vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănătatea. Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătusei mele de 60 de ani. Aceasta a pățim 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Vieța îi era chin și se credea deja perdată. Din întâmplare a căpătat o șatulă din excelențele D-Voastru pilule curățitoare de sânge și după întrebuințare mai lungă a acestora s'a vindecat. Cu distins respect Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt, lângă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat subscrisul mă rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastru intr'adever folositoare și excelențe. Nu pot între-lăsa a Vă exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor ori-unde voi ave privilegii. Despre această mulțumită a mea Te împunternesc să faci ori-ce întrebuințare publică. Cu distins respect Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octomvrie 1888.

Stimabile domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilulele D-Voastru universale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voastru pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinat 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici-când din casa mea și Vă exprim prin aceasta cea mai călduroasă a mea mulțumită. Cu cel mai mare respect Anna Zwickel.

Licier de plante alpine de W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor suferințelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alifie americană în contra podagrei, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podagrice și reumatice: ca dureri pe șirul spinării, junguri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junguri în urechi, fl. 1.20.

Esență de ochi de Dr. Romershausen, pentru întărirea și conservarea puterii vizuale în flacon original a 2 fl. 50 și 1 fl. 50 cr.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, reușelei și tusei, 1 șatulă 35 cr., trimitere francată 60 cr.

Spirit de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de tot felul, precum și în contra ori-și-ării fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr. cu trimitere francată 65 cr.

Helso sau sare de sănătate, un remediu excelent în contra catatuturor suferințelor, consecutive mistirii neregulate, 1 pachet 1 fl.

Balsam de gușe remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr., trimitere francată 65 cr.

Afară de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articolii, care nu se vor afla poate în deposit.

Trimiterile prin postă se efectuează cât se poate de iute, trimițându-se banii înainte, ear' comande mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mărul de aur al imperiului“. Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

Comandele se vor efectua numai atunci, când se va trimite prețul înainte și în cazul acesta speșele postale sunt mai mici ca la trimiterea prin rambursă postală.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele piluri, a căror asinațiune poartă numele I. Pserhofer și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în coloare roșie.

La „Institutul Tipografic“

în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic:

AL X-lea PROCES

AL ZIARULUI

„TRIBUNA“

și

O PREFĂȚĂ RETROSPECTIVĂ.

Desbaterile urmate înaintea curții cu jurați în ziua de 17 Martie n. și anume: Discursul de acuzare și replica procurorului Dr. Aurel Lazar. Răspunsul și replica de apărare a dlui I. Russu Șirau, — precum și articolul închinat și cererea de punere sub acuzare a ziarului „Tribuna“.

Prețul 25 cr. sau 60 bani.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl. Tornay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare** populară a legii amintite. În această **explicare** se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile sezoane iernii.

De

Tornay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 3 cr.) și se poate cum-păra dela

Institutul Tipografie în Sibiu.